

FINLANDS OCH DEN SKANDINAVISKA HALFÖNS HEMIPTERA HETEROPTERA

AF

O. M. REUTER.

(Forts. fr. årg. 3, pag. 172.)

Fam. VIII. PHYMATIDAE.¹

Kropp tämligen stor, undertill vinkligt konvex, ofvantill konkav, med hårdt chitinskelett; pronoti och abdomens kanter skifligt uppböjda. Hufvud smalt och tämligen långt, med transversel midtelfåra, i spetsen tvåklufvet; rostralskifvor stora. Oceller finnas. Ögon runda, i midten af hufvudets sidor. Rostrum kort, starkt, uppnående framhösterna. Antenner fyra-ledade med ändleden bildande en aflång klubba, som kan döljas i en grop under pronoti utvidgade sidokant. Pronotum fåradt i midten och med en köl på ömse sidor om fåran. Elytra mycket smalare än abdomen, clavus kort, membranen vid basen med fyra till fem hufvudnerv, af hvilka åtminstone de inre bilda celler; från dessa och äfven från de yttre nerverna utgå mot spetsen talrika parallela nerver. Framben korta och ytterst starka, deras lår mycket tjocka och tibierna, som kunna fällkniffikt slås tillbaka mot främre delen af lårens undre rand böjda; alla tarser två-ledade. Abdomen bestående af sex segment. — Lefva af rof.

Ett enda skandinaviskt slägte:

¹ Då ingen art från vårt område ännu var känd, när öfversigten af familjerna trycktes, finnes denna familj icke der upptagen.

PHYMATA LATR.

1. **Ph. crassipes** FABR.: Kastanjebrun, ofvantill mer eller mindre mörk, undertill jämte antenner och ben lergul; pronoti bakhörn tvärhuggna och bildande två hörn, af hvilka det bakre är spetsigare, dorsalkölarna utan taggar; connexivum upprest, mycket bredt, isynnerhet öfver fjärde segmentet, dess yttre rand mycket fint crenulerad, hörnen trubbiga, icke framskjutande, de tre första segmentens yttre kant vit, svartpunkterad; lår och tibiaer lätt småknottriga; membran brun. 8 mm. 1.

Denna högst intressanta art har sommaren 1884 blifvit funnen af J. SAHLBERG i Finlands östligaste del vid Svir och i Salmis socken.

Fam. IX. REDUVIDAE.

Kropp vanligen tämligen stor, mer eller mindre aflång, stundom trådformig, med oftast fast chitinskelett. Hufvud horisontelt, mer eller mindre förlängdt mellan antennerna och bakom ögonen oftast halsformigt hopdraget. Oceller finnas oftast, ligga bakom ögonen. Rostrum helt och hållet bågböjdt och derigenom stående från hufvudet, oftast kort och starkt. Antenner bestående af fyra leder eller derjämte några små mellanleder, tråd- eller piskformiga, ofta knäböjda. Pronotum framtill afsmalnande med två mer eller mindre tydliga tvärfårar. Hemielytra sammansatta af corium, clavus och membran med två eller tre basalceller eller med fria nerver, mer eller mindre regelbundet förenade till två eller tre längsceller. Ben starka, framben vanligen rofben med tjockare lår. Klor utan klodynor. — Lefva uteslutande af rof.

Öfversigt af underfamiljerna:

- 1 (2). Framhöfter mycket långa, cylindriska, åtminstone fyra gånger så långa som tjocka, skjutande ut öfver hufvudets spets och insänkta i prosterni framrand. Oceller saknas. Antenner och bakre ben mycket fina och långa, de förra knäböjda. Framben korta, rofben, med tibiaer kortare än låren. Framtarser tvåledade med två klor. Kropp smal. — **Ploeariina.**
- 2 (1). Framhöfter aldrig mer än två eller tre gånger så långa som tjocka,

icke skjutande ut öfver hufvudets spets, insänkta långt från prosterni frambrädd.

- 3 (8). Rostrum tre-ledadt, kort, starkt. Oceller belägna på en tvärvalk af hjässan. Antenner knäböjda. Arterna ega förmåga att stridulera genom att gnida spetsen af rostrum mot en grop i prosternum.
- 4 (5). Hemielytra framför den inre cellens inre basaldel försedda med en liten fyrkantig cell, som från sitt spetshorn utsänder två nerver, hvilka vid basen beröra hvarandra eller mer och mindre långt sammansmälta; någon gång förkortade. Klor oftast tandade. — **Reduviina**.
- 5 (4). Hemielytra framför membranens inre basaldel utan cell eller med en diskcell, som berör membranens båda celler.
- 6 (7). Hemielytra utan diskcell. Pronotum hopsnördt i eller före midten. Scutell spetsigt utdragen. Framhöfter på yttre sidan convexa. — **Acanthaspidina**.
- 7 (6). Hemielytra med en ganska stor diskcell, berörande hela basen af den yttre och inre basaldelen af den inre membrancellen. Hufvud rakt framsträckt. — **Stenopodina**.
- 8 (3). Rostrum längre och finare än hos föregående, fyraledadt, första leden kort, transversel. Oceller icke belägna på någon tvärvalk. Membran med tre eller någon gång fyra långsceller, utsändande talrika nerver mot membranränderna, eller med nerver, oregelbundet förenade till celler. Höfter samstående. — **Nabina**.

Underfam. Ploeariina STÅL.

Släktöfversigt:

Pronotum knapt en half gång längre än bred. Scutell med en hvass tagg, en dylik äfven på postscutellum. Hemielytra utbildade med stor membran. Hufvud kort, bakom ögonen rundadt tillsvullet med kort, starkt tillsnördt hals. — Lefva af myggor, hvilka de mycket likna. — **PLOEARIA**.

PLOEARIA SCOP., FIEB.

Artöfversigt:

- 1 (2). Antenner och lår brun- och hvitringade med de bruna ringarne mycket smalare än de hvita. Connexivum enfärgadt gult. Tredje antennleden mer än dubbelt så lång som fjärde. Scutell-taggt kort, uppböjd. — **P. vagabunda** LINN.
  - 2 (1). Antenner och lår med de hvita ringarne mycket smalare än de bruna. Connexivum brunt med gula fläckar. Tredje antennleden knapt dubbelt så lång som fjärde. Scutell-taggt lång, rak, nästan horisontel. — **P. culiciformis** DE GEER.
1. **Pl. vagabunda** LINN.: hvitaktigt gul, antenner och ben

finhåriga, ofvan fläckig och marmorerad med brunt; bröst och abdomen lerafärgade eller bruna. $6\frac{1}{2}$ —7 mm. l.

REUT., Öfv. Vet. Ak. Förh. 1872, 6, p. 65, 1. FALL., H. Sv. 163, 1 (*Gerris*). *Ploearia erratica* F. SAHLB., Mon. Geoc. 149, 1. *Pl. pilosa* SIEBKE, En. Ins. Norv. I, p. 51.

Bland multnade blad, på väggar och plank, trästammar, o. d. På sensommaren isynnerhet på *Abies excelsa*. Sverige: Skåne—Stockholm; Norge: Christiania, Töien; Finland: Åbo—Uleåborg. — Nymfen har alltid långhåriga antenner och ben, likasom stundom äfven imagon (var. *pilosa* SIGN.).

2. **Pl. culiciformis** DE GEER: lik föregående, men mindre och kortare, med de bruna teckningarna mycket mer utbredda; corium är nästan helt brunt med de hvita nerverna bildande ett oregelbundet K; membranen i spetsen bredt brun med hvita nerver i det bruna och en glasklar fläck der framför. $4\frac{1}{3}$ — $4\frac{1}{2}$ mm. l.

REUT., l. c., 66, 2. DE GEER, Mém. III, 323, 41, T. 17, f. 1—8 (*Cimex*). *Gerris erraticus* FALL., H. Sv. 164, 2.

Sällsynt på lokaler, som föreg. Sverige: Skåne, Öland, Östergötland, Upland, Stockholm; Norge: Christiania; Finland: Åbo, Helsingfors.

Underfam. Stenopodina STÅL.

Släktöfversigt:

Ögon små, sedda från sidan runda. Hufvud långt, framtill med en horisontell tagg mellan antennerna, bakranden med två rakt bakåtrigtade trubbiga taggar, undre sidoränderna bakom ögonen med grenade taggar, framom ögonen med små borstbärande knölar. Rostri första led näende bakom ögonen. Antenner brutna, fästade nära hufvudspetsen, första leden skjutande långt utanför denna, tjock. Kropp aflång, ofvan platt. — PYGOLAMPIS.

PYGOLAMPIS GERM.

1. **P. bidentata** GOEZE: brun eller gråbrun, opak, buk och ben lergula, två ringar på de främre skenbenen, de bakre lårens spets, basen af de bakersta skenbenen och tarserna bruna; pronotum med två baktill divergerande kölar; första antennleden af hufvudets längd. 12—14 mm. l.

Emesa denticollis FALL., H. Sv., 161, 1. *Pygolampis bifurcata* REUT., l. c. 64, 1.

Sällsynt på hårdvall och i kärr. Sverige: Skåne, Småland, Öland, Vestergötland, Blekinge; Norge: Modum, GRIMSGAARD; Finland: Nyland i Karisloja, J. SAHLBERG.

Underfam. Acanthospidina STÅL.

Släktöversigt:

Hemelytra utbildade. Oceller hos båda könen. Ögon stora, ofvan och under hufvudet närmade hvarandra, stundom nästan vidrörande hvarandra på hufvudets undre sida. Hals cylindrisk, utstående. Första antennleden öfver-skjutande hufvudspetsen. — OPSICOETUS.

OPSICOETUS STÅL.

1. **O. personatus** LINN.: brun, glänsande, finhårig; hufvudets och pronoti sidor, antenner och ben med långa fina hår; knäna, tibierna mot spetsen och tarserna lergula; membransutturen mot spetsen med en hvitaktig strimma, som äfven löper ned längs kanten af yttersta nerven. 16—17 mm. l.

REUT., l. c., 63, 1. LINN., F. Sv. 942 (*Cimex*). FALL., H. Sv., 156, 1 (*Reduvius*).

Ganska sällsynt i boningsrum. Sverige: Gotland; Stockholm; Norge: Toien, Brovold, Sindsen. — Larven betäcker sig med damm och stoft.

Underfam. Reduviina STÅL.

Släktöversigt:

- 1 (2). Mesosterni sidor mot midten af prostethii bakkant försedda med en liten knöl. Pronoti framlob på ömse sidor med två å tre lineära något sneda färor. Hemelytra ofta förkortade. — CORANUS.
- 2 (1). Mesosternum utan knöl. Pronoti framlob med en midtelfära, som dock just före tvärfåran afbrytes och icke når ända fram till denna. — REDUVIUS.

CORANUS CURT.

1. **C. subapterus** DE GEER: svartaktig, gråluden och pubescent; en linie vid ögonens inrand och en längs hjässans midt,

höftpannornas ränder, en långsköl på scutellen och fläckar på connexivum, tibiernas bas och en ring nedom basen samt mer eller mindre tydliga fläckar på låren lergula; tibier mot spetsen, tarser och större delen af antennerna lerbruna; honans buk glänsande svart, hanens lergul med svart midtellinie och en rad fläckar på hvarje sida; andra antennleden litet kortare än tredje. 9—11 mm. l.

REUT., l. c. 62, 1. DE GEER, Mém. III, 287, 27, T. 15, f. 10 (*Cimex*). FALL., H. Sv. 157, 3 (*Reduvius*). F. SAHLB., Mon. Geoc., 147, 2 (*Nabis*).

På torra backar. Sverige: Skåne—Upland; Norge: Dovre; Finland: Åland till ryska Karelen, nordligast i Parikkola (61°), enl. SAHLBERG. — Vingarne äro sällan fullt utbildade, vanligen mycket kortare än abdomen, med helt liten glänsande membran.

REDUVIUS FABR.

1. **R. annulatus** LINN.: svart; connexivum med röda fläckar; breda ringar på de främsta och bakersta låren samt alla skenbenen, utom i själfva basen, röda. 12 mm. l.

REUT., l. c. 60, 1. FALL., H. Sv. 157, 2. LINN., F. Sv. 943 (*Cimex*). F. SAHLB., Mon. Geoc. 148, 1 (*Harpactor*).

Tämligen sällsynt, lefver isynnerhet i hasselskogar. Sverige: Skåne, Öland, Småland, Östergötland, Vestergötland, Värmland; Norge: Christiania; Finland: Åbo-trakten—ryska Karelen, nordligast i Nurmis (63° 40').

2. **R. iracundus** SCOP.: röd och svart, varierande till teckningen; rostrum svart med första leden röd; antenner svarta; hufvud ofvan svart med gul tvärlinie mellan ocellerna, undertill rödt; pronotum åtminstone med disken och ränderna af bakre loben röda; scutell svart med själfva spetsen gul; corium rödt, membran svart; connexivum rödt och svart, buken svart eller röd med tre rader svarta fläckar; bröstet mer eller mindre svart; ben röda, knäna, tibiernas spets och tarser samt punkter eller ringar på låren svarta. 16 mm. l.

REUT., l. c. 61, 2.

Högst sällsynt. Funnen blott i Skåne vid Håkanryd i Ifve-tofta socken af WALLENGREN.

Underfam. Nabina PUT.

Slägtöfversigt:

- 1 (2). Hufvud förlängdt bakom ögonen.¹ Vingfältet med en lång in i det-samma löpande nerv, s. k. cellhake. — NABIS.
- 2 (1). Hufvudet alls icke förlängdt bakom de mycket stora, utstående och släta ögonen.¹ Vingfältet utan cellhake. — STÅLIA.

NABIS LATR.²

Artöfversigt:

- 1 (2). Buken småningom sammanflytande med det uppåt vettande connexivum, enfärgad eller i midten mörkare. Lår med bruna ringar. — **N. lativentris.**
- 2 (1). Connexivum horisontel, skild från buken genom en djup långsfåra; buken typiskt gul med tre bruna eller svarta längd-streck, af hvilka de på sidorna ofta breda, det mellersta fint eller stundom försvunnet; sällan är buken helt svart. Lår mer eller mindre brun-punkterade, stundom på tvåren streckade.
- 3 (6). Ryggen gul, i midten med tre longitudinela bruna streck, af hvilka det mellersta starkast begränsadt, mörkare. Kropp mycket aflång, synnerligen hos hanen. Första antennleden af hufvudets längd. Fötter långa med framlåren så långa som hufvud och pronotum tillsammans. Hemielytra oftast starkt förkortade, nästan utan membran, blott dubbel så långa som scutellen, i spetsen tvärt afhuggna.
- 4 (5). Connexivum mycket smalt, bildande en helt smal rand vid abdomens sidor. Hufvud åtminstone fyra gånger så långt som hjässan mellan ögonen bred. Abdomen äfven hos honan tämligen parallel. — **N. lineatus.**
- 5 (4). Connexivum bred, hinnartad, bildande en genomskinande bord vid abdomens sidor. Hufvud tre gånger så långt som hjässan mellan ögonen bred. Abdomen hos hanen parallel, hos honan äggrund med tämligen starkt afrundade sidor. — **N. limbatus.**
- 6 (3). Ryggen af abdomen svart, enfärgad eller med två gula longitudinela streck.
- 7 (8). Ryggen på midten med två gula longitudinela streck. Connexivum gult. Första antennleden kortare än hufvudet. Hemielytra vanligen förkortade, men nående åtminstone till tredje ryggsegmentets bas och försedda med tydlig membran. — **N. flavo-marginatus.**
- 8 (7). Ryggen svart, enfärgad, glatt, connexivum gult, sällan brunfläckigt.

¹ Härvid medräknas icke den glatta, glänsande hals, som utgör en del af hufvudets insänkning i thorax och som är afskiljd genom tydlig gräns från det öfriga hufvudet.

² STÅL har för detta slägte upptagit namnet *Coriscus* SCHR., men denna benämning kan ej godkännas, då af de två arter, SCHRANCK beskriver af detta genus, den ena visserligen är en *Nabis*, men den andra (dertill den först i ordningen beskrifna) en *Alydus*! (Se fam. *Coreidae*).

- Första antennleden tydligt kortare än hufvudet. Hemielytra äfven hos de kortvingade ungefär lika långa som abdomen eller blott litet kortare än denna. Två punkter på membransuturen och en på corii yttre nerv svart.
- 9(10). Större, mer långsträckt. Hemielytra alltid längre än abdomen med stor membran, som är lika lång som corium och bredare än detta, försedd med tre diskceller, hvilka utstråla talrika nerver; stundom äro cellerna icke slutna. Vingar längre än abdomen eller hos de kortvingade, som i öfrigt mycket likna de långvingade, dubbelt så korta. Framlår korta. Buk med tämligen lång och tät grå silkesludd. — **N. ferus.**
- 10 (9). Mindre arter. Hemielytra vanligen något förkortade, så långa som eller litet längre eller kortare än abdomen; membran vanligen kort, icke bredare, stundom smalare än corium, med fem till sju nerver, som sällan förena sig till celler; vingar vanligen starkt förkortade; ytterst sällan äro hemielytra försedda med väl utbildad membran, såsom hos föreg., och vingarne då räckande utöfver abdomens midt; vanligen saknas vingar nästan fullkomligt.
- 11(14). Framlår någorlunda långa, försedda med bruna, ofta otydliga och föga mörkare tvärstrimmor. Buk ytterst kort silkesludd.
- 12(13). Färg lergul. Hemielytra mellan de upphöjda nerverna vanligen mer eller mindre brunskuggade, sparsamt brunpunkterade. — **N. rugosus.**
- 13(12). Färg stötande i rött eller rödgrått. Hemielytra nästan enfärgade, matta, ytterst fint gulhåriga. — **N. ericetorum.**
- 14(11). Framlår korta med tätstående, ofta sinsemellan eller med den svartbruna öfre randen sammanflytande svartbruna tvärstreck.
- 15(16). Första antennleden tämligen lindrigt tilltjocknad från midten och tämligen svagt böjd mot basen. Hemielytra hos f. brachyptera icke kortare än abdomen, utranden från midten svagt böjd, så att på sin höjd (♀) blott connexivum blottas. Connexivum alltid enfärgadt gult. — **N. brevis.**
- 16(15). Första antennleden kortare, tydligt tjockare i midten och starkare böjd mot basen. Hemielytra hos f. brach. något kortare än abdomen med utkanten från midten starkt böjd, så att connexivum och till en del ryggens sidor blottas. Connexivum oftast med bruna fläckar i incisurerna. — **N. boreellus.**
1. **N. lativentris** BOH.: kroppen framtill afsmalnande, bak till starkt utvidgad, gulbrun eller brungul, med fin askgrå pubescens; hufvudet undertill, mellan- och bakbrösten, med undantag af fläckar vid höftpannorna, ofta äfven en stor del af framb bröstet, sidorna af pronoti framlob, scutellen och abdomens rygg svartaktiga, scutellens sidor gula; connexivum med gul basalfleck på hvarje segment; andra antennleden med svart ring före spetsen; ben gula med bruna ringar och fläckar på låren samt tre bruna

ringar på främre tibierna, de bakersta vanligen blott med en basalring och spetsen brun; antenner mycket kortare än kroppen, första leden mer än $\frac{1}{3}$ kortare än hufvudet; hemielytra vanligen afkortade, lemmande de tre sista dorsalsegmenten obetäckta, brungula, brunmarmorerade. $7\frac{3}{4}$ mm. l.

BOH., Vet. Ak. Handl. 1851, p. III. REUT., l. c., 68, 1.

Sällsynt i Sverige: Skåne, Småland, Öland, Blekinge, Östergötland. Har af misstag angifvits äfven för Finland, men är ännu icke der anträffad.

2. **N. lineatus** DAHLB.: aflång, smal, blekgul med fin blek pubescens; hufvud, pronotum och scutell med en mittelstrimma samt figurer på pronoti framlob bruna eller svartaktiga; abdomens rygg i midten med tre långstreck, sidostrecken otydligare, grundfärgen ofta stötande i rödt eller rödbrunt; lår brunpunkterade. $11\frac{1}{2}$ —12 mm. l.

DAHLB., Vet. Ak. Handl. 1850, p. 228. REUT., l. c. 69, 2.

Sällsynt. Sverige: Gotland, DAHLBOM och BELFRAGE; Finland: vid Åbo, FÖRF. Hittills hos oss funnen endast kortvingad.

3. **N. limbatus** DAHLB.: mycket lik föregående, isynnerhet hanen, som dock skiljes genom mindre storlek, kortare hufvud och sista antennleden, som är tydligt kortare än den tredje, under det deremot hos föregående art fjärde leden är nästan lika lång som den tredje; det breda, hinnartade, hvita eller hos honnan stundom karmosinröda connexivum utgör dessutom en god karakter. $7\frac{4}{5}$ — $8\frac{3}{4}$ mm. l.

DAHLB., l. c., p. 227. REUT., l. c. 70, 3.

Ej sällsynt på skuggiga ställen bland gräs, i lundar o. s. v. Sverige: Skåne—Bohuslän—Ångermanland; Norge: Disen, Valle, Östensö, Kongshavn, Maridal etc.; Finland: Åland—ryska Karelen, nordligast i norra Savolax ($63^{\circ} 40'$), enl. J. SAHLBERG. Långvingade exemplar äro ytterst sällsynta, likna något *N. ferus*, men äro större, blekare, med längre ben och antenner, scutell gul med ett svart mittelstreck, annorlunda färgad abdominalrygg, hemielytra med bred helt blek rand utanför yttre nerven af corium, som saknar den svarta punkten bakom sin midt och har en sådan blott i själfva membransuturen. I Pargas har jag tagit en mellanform med hemielytra räckande ända till femte dorsalsegmentet, membranen ungefär så lång som clavus med

mycket få nerver, corium och clavus brunskuggade mellan nerverna, men med bred vit utkant af corium; vingar föga kortare än hemielytra; abdominalryggen hos detta exemplar är emellertid svartaktig, endast basen på sidorna och några fläckar i sjätte segmentets spets bleka. — En ♂ af *limbatus* fann jag sommaren 1879 i kopulation med en ♀ af den emellertid mycket väl skilda *flavo-marginatus*.

4. **N. flavo-marginatus** SCHOLTZ: grågul med fin blek pubescens; hufvud med bred mittelstrimma, pronotum med tre bakåt divergerande långsstrimor, de på sidorna otydligare, scutell, utom sidorna, samt abdomens rygg svarta eller svartbruna, ryggen i midten med två tättstående gula strimor; connexivum bred, gul; ben brunpunkterade; honans abdomen betydligt bredare än hennens. 8—9 mm. l.

REUT., l. c. 72, 4. *Nabis dorsatus* DAHLB., l. c., p. 227. *N. nervosus* BOH., Öfv. Vet. Akad. Förh. 1852, 77, 35 (forma macropt.).

Här och der på skogsängar samt vid stränder. Sverige: Skåne—Bohuslän—Ängermanland. Norge: Östensö, Horten, Lian, Liabro, Enebak; Finland: Åland—ryska Karelen—Lappland (Muonioniska). Den långvingade formen, till hvilken förmedlande öfvergångar icke saknas, är tämligen sällsynt, har hemielytra brunpunkterade mellan nerverna, men sakna på corii yttre nerv och membransuturen de för *ferus*-gruppen karakteristiska tre svarta punkterna.

5. **N. ferus** LINN.: gulgrå eller grågul, en mittelstrimma öfver hufvud och pronotum samt figurer på pronoti framlob bruna; bakloben har på ömse sidor om mittelstrimman tre mer eller mindre tydliga svagare brunaktiga strimor; scutell svart med sidocallositeterna gula; låar brunpunkterade; abdomens rygg glänsande svart; connexivum enfärgadt gult; framlår korta. 7—8 mm. l.

F. SAHLB., Mon. Geor. 147, 1 (partim). REUT., l. c. 72, 5. FALLÉN, H. Sv. 133, 9 (*Miris*). LINN., F. Sv. 962 (*Cimex*).

Allmän öfver hela området, upp till 66° n. br. Varierar i hög grad, än mer rent gul, än starkare gråaktig; stundom äro hemielytra nästan utan punkter, stundom, särdeles hos de grå individerna, som förekomma mest på åkrar om hösten, tätt beströdda med bruna punkter mellan nerverna (var. *punctatus* COSTA);

hos de gulaktiga exemplaren är membranen någon gång enfärgadt opalhvit, dess nerver icke grå, såsom normalt.

6. **N. rugosus** LINN.: liknar så mycket föregående, att den kunde hållas för en kortvingad form af denna; men afviker emellertid genom tydligt större och starkare utstående ögon, längre antenner och framlår samt mer utvidgad abdomen hos honan; också hanens kopulationstänger äro högre med upprätt hals, djup urbugtning i bakranden och tämligen långt utdragen näbblik spets. 7 mm. l.

REUT., l. c. 74, 6. LINN., F. Sv. 916 (*Cimex*). *Nabis fuminervis* DAHLB., l. c., p. 224. *N. ferus* var. *B* FALL., H. Sv. 133, 9 (veris).

Här och der, isynnerhet i lundar: Sverige: Skåne—Stockholm; Norge: Töien, Hovind, Sköien, Maridal, Östensö, Sandvik, Dröbak; Finland: Åland—ryska Karelen, nordligast i Ladoga Karelen ($61^{\circ} 40'$), enl. J. SAHLBERG. Ett exemplar från Pargas (♀) har hemielytra helt litet längre än abdomen, membran bredare än corium med två till tre celler och korta, enkla randnerver, samt vingarne nående till basen af sjätte dorsalsegmentet.

7. **N. ericetorum** SCHOLTZ: mycket lik föregående, men afviker genom den rödaktiga kulören, de enfärgade, mellan nerverna aldrig brunskuggade eller brunpunkterade hemielytra och genom honans smalare abdomen; hanens kopulationshakar hafva lutande skaft och mycket ytligare urbugtning i sin bakre rand än hos föregående, deras spets är helt kort. $6\frac{1}{4}$ — $6\frac{1}{2}$ mm. l.

REUT., l. c. 76, 7.

Här och der, men uteslutande på ljunghedar; Sverige: Skåne, Gotland, Småland, Stockholm; Finland: Åland—ryska Karelen, nordligast vid Dvoretts ($62^{\circ} 20'$) enl. J. SAHLBERG.

8. **N. brevis** SCHOLTZ: lik *rugosus*, men mindre, mer stötande i grått, hemielytra vanligen starkare brunpunkterade mellan de oftast brunkantade nerverna, honans abdomen något smalare, framlåren tydligt kortare med tätare bruna tvärstrimmor och oftast en brun eller brunsvart längsstrimma på åtminstone yttre öfresidan af låret; hanens kopulationstänger likna mycket dem hos föregående; bukens svarta sidostrimmor äro vanligen bredare än hos föregående arter, någon gång är buken hos hanen nästan helt svart med endast spår af gula strimmor. $5\frac{1}{2}$ —6 mm. l.

Nabis ferus F. SAHLB., Mon. Geos. 147, 1 (partim). *N. minor* REUT., l. c. 76, 8.

Ej sällsynt i synnerhet på svedjebackar och på fuktiga ängar. Sverige: Ångermanland, STÅL; Finland: Åland—ryska Karelen, nordligast vid 63°, enl. J. SAHLBERG. Jag har i Pargas socken funnit långvingade exemplar af denna art, hvilkas hemielytra och vingar äro längre än abdomen, membranen bredare än corium, men med färre nerver än hos *ferus* och dessa bildande icke heller några slutna celler, ehuru de äro mer eller mindre grenade.

9. **N. boreellus** n. sp.: mycket lik föregående, men skild genom något kortare antenner, isynnerhet genom den tydligt kortare, i midten tjockare och mot basen starkare böjda första leden, samt genom i utkanten starkare böjdt corium hos den kortvingade formen. Hemielytra brunpunkterade med starkare pubescens än hos föregående. Connexivum hos väl färgade exemplar brunfläckigt. Ben såsom hos föregående. 6 mm. l.

Finland: Pudasjärvi socken på gränsen till Lappmarken, ENVALD.

STÅLIA REUT.

1. **St. boops** SCHIÖDTE: glänsande gul, gråluden, en bred strimma på hufvudet, tre strimmor på pronotum, som baktill förlängas öfver hela abdomens rygg, sjätte ryggsegmentet och genitalsegmenten, hufvudet undertill, bröstet och buken, större delen af låren och själfva spetsen af tibier och tarser svarta; fläckar vid höftpann-ränderna och tre fläckstrimmor på buken gula; hemielytra så långa som abdomen med alla suturer brunskuggade och corium med en strimma inom utranden och en annan längre inåt brun, oftare likväl förkortade, nående till basen af fjärde abdominalsegmentet; första antennleden mer än dubbelt kortare än hufvudet. 6—7 mm. l.

REUT., l. c. 95, 1.

Inom området funnen blott i Finland: södra Karelen (Nykyrka, Pyhäjärvi), J. SAHLBERG; Helsingfors, J. SAHLBERG och författaren.

Fam. X. ACANTHIIDAE STÅL.

(= *Saldidae* i familje-öfversigten.¹)

Kropp vanligen liten, ägggrund. Hufvud bakom ögonen kort halsformigt hopsnördt. Ögon mycket stora och utstående. Oceller starkt närmade hvarandra, liggande mellan ögonen. Rostrum treledadt, vid basen stående från hufvudet. Antenner trådformiga, fyrledade, stundom tjockare mot spetsen. Pronotum framtill med en stor transversell uppsvällning eller buckla, försedd med en grop i midten, sidorna mer eller mindre bredt kantade. Hemielytra bestå

(Forts.)

IAKTTAGELSER ÖFVER NÅGRA INSEKTERS
LEFNADSFÖRHÅLLANDEN

AF

C. G. ANDERSSON.

I. *Nematus ribesii* SCHRANK
Stickelbärssågaren.

I medlet af juni år 1860 anstälde denna insekts larver en stor förödelse på krusbärsbuskarna i trädgårdarne i och omkring staden Säter. Buskar, som ena dagen voro fulla med gröna och friska blad, voro andra dagen af hundratals larver alldeles aflöfvade, så att endast de gröfre bladnerverna funnos kvar på de nakna qvistarne. Den ena busken efter den andra undergick samma öde. De quarsittande kartiga bären borttorkade sedan småningom. Jag tog ett större antal larver och inlade i observationsglas, till ett par tums djup fyllda med lös trädgårdsjord, och födde dem med friska krusbärsblad. Efter sista hudömsnin-

¹ Benämningen för denna familj måste ändras, sedan vi numera utredt att det slägte, som vanligen kallas *Salda*, egentligen bör heta *Acanthia*. Likaså måste den af oss i denna afhandling under namn af *Acanthiidae* upptagna familj bära namnet *Cimicidae*. Slägtet *Cimex* bland *Pentatomidae* måste kallas *Picromerus* AM. et SERV.